

## ***Even uw aandacht...***

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.*

*Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.*

*Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.*

*Veel leesplezier!*



**PUSSY**

Blijspel in drie bedrijven

door

**FRANS DENIS**

**Toneelfonds J. JANSSENS \* Antwerpen**

**1982**

**(N° 1280)**

## OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste **NEGEN** tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.  
Aarlenstraat 75-77  
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

Voor Nederland wende men zich tot:  
I.B.V.A. "Holland"  
Postbus 363  
1800 AJ Alkmaar.



© 1982 Toneelfonds J. Janssens / Frans Denis

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

## P U S S Y

### Blijspel in 3 bedrijven

#### TONEELSCHIKKING:

Het toneel verbeeldt de huiskamer van een welstellend boerengezin.

#### Op het speeltoneel:

- in het midden: een tafel met bijbehorende stoelen;
- tegen de achterwand: een kast, met o.m. het keukengerei;
- tegen de linkerwand, vooraan: een staande klok;
- tegen de rechterwand, in het midden: een schouw met haardvuur;
- in de rechterhoek, achteraan: een kastje, waarop zich een T.V.-toestel bevindt; in de nabijheid ervan staan een paar zetels;
- rechts, vooraan: een kastje, met een radio- en telefoontoestel;

Links (van de toeschouwer) in het midden: een deur die naar de gang leidt;

Rechts (achteraan: een deur naar de keuken;

Achter (links): een venster, met uitzicht op de straat.

#### HANDELING:

De handeling heeft plaats op onze dagen, in een Vlaams dorp waar nog boeren wonen, werken en leven. 't Is zomer ...

PERSONEN:

Juffrouw Ursula HOEFNAGEL.

Isidoor HOEFNAGEL, haar broer.

MELANIE, hun inwonende meid.

TIST, de man van Melanie; inwonende knecht.

Basiel BAKKER, de veearts.

KLAARTJE, z'n dochtertje.

FLINK, de fakteur.

Dora DORPELS, vriendin van Ursula.

De VERTEGENWOORDIGER van de Firma "Poezenadel".

ISIDORUS TIST

---

Bernard Tisserand

---

(ISIDORUS en TIST zitten aan de tafel. Zij praten en drinken ondertussen een kop koffie; zij zijn beiden in werkkleding. ISIDORUS, de hereboer, is rond de vijftig; een bezadigd man, met zin voor humor, die ook wel van 'n grapje houdt. TIST, de knecht, is insgelijks rond de vijftig; goedgezakkig en niet al te snugger. Hij rookt bestendig z'n pijp en heeft de gewoonte met de steel ervan te wijzen naar de persoon met wie hij spreekt. Als hij meent dat hij iets gewichtigs te zeggen heeft, knippert hij met de ogen. Hij draagt een licht werkkasje, een floeren broek en een klak met gebroken klep)

ISIDORUS: Ja, ja, Tist, onderhand zitten we opgescheept met die kat, met die dure Perzische kat van m'n lieve zuster Ursula.

TIST: Wil ik 'ns wat zeggen? Eigenlijk, feitelijk zijn er hier katten genoeg op de doening. En er komen er nog maar altijd bij...

ISIDORUS: Weet ik, Tist, weet ik. Maar ja, wat wilt ge? Ze moet per se een Perzische kat hebben. Ze heeft behoefte aan genegenheid, zegt ze, aan liefde...

TIST: Eigenlijk, feitelijk heeft ze Basiel toch. Als zij wilde, was ze al lang met hem getrouwd...

ISIDORUS: Tja... Basiel... Maar Basiel is nu eenmaal 'ne mens en geen kat, he!

TIST: Maar hij is veearts!

ISIDOOR: Maar geen kat! En dan is er z'n dochtertje, Klaartje: Ursula schijnt meer te houden van katten, van Perzische luxe-katten, dan van kinderen. Daarbij, heeft ze redenen om over mij, haar broer, te klagen?

TIST: (schudt het hoofd) Geeneen...

ISIDOOR: Ben ik soms niet goed voor haar?

TIST: (beaamt het met klem) Goed genoeg! Vast en zeker!

ISIDOOR: Het gebeurt wel 'ns dat ik haar plaag, dat wel. Maar, ge kunt me geloven of niet, Tist: ik plaag alleen de mensen van wie ik houd.

TIST: Wil ik 'ns wat zeggen? Mij plaagt ge toch ook! En Melanie ook!

ISIDOOR: Allemaal mensen van wie ik houd!

TIST: En Basiel ook!

ISIDOOR: Ge kunt me geloven, Tist: ik zou er niks tegen hebben als... als... tussen Basiel en Ursula... enfin, ik zou er niks tegen hebben als Basiel m'n schoonbroer werd. Hij is 'n man met 'n goed hart...

TIST: (instemmend) Dat mag gezegd worden.

ISIDOOR: ... die al veel tegenslag gekend heeft.

TIST: (als boven) Dat mag gezegd worden.

ISIDOOR: Z'n vrouw is gestorven kort na de geboorte van Klaartje... .

TIST: Zes jaar geleden...

ISIDOOR: ... en sedertdien zit de sukkelaar alleen, gelijk 'n luis op 'ne kam...  
(men hoort het geblaf van 'n hond; Isidoor staat recht) En daar laat de tweede steen des aanstoots van zich horen.

TIST: Wil ik 'ns wat zeggen? Da's gene steen, meneer Isidoor, da's Fideel.

ISIDOOR: Ik zeg het maar bij manier van spreken. Ik bedoel dat Fideel 'n tweede reden van onenigheid is tussen Ursula en mij. Ge weet gij toch zo goed als ik dat ze Fideel niet kan rieken of zien.

TIST: Eigenlijk, feitelijk heb ik dat ook al dikwijls gemerkt. En zeggen dat Fideel zo'n goeie loebas is.

ISIDOOR: 'n Goeie loebas? Hij is meer dan dat, Tist! Fideel is 'n held, 'n echte held! (men hoort opnieuw het geblaf van Fideel) De slimmerik hoort dat we 't over hem hebben. (andermaal geblaf) Fideel verstaat alles, niewaar Fideel? (het geblaf houdt op) Alles... of toch bijkans alles. Hij is veel slimmer dan veel domme mensen.

TIST: Da's waar...

ISIDOOR: (windt zich op) Wat!? Moest Fideel 'ne mens zijn dan had hij vast en zeker al twee decoraties voor moed en zelfopoffering gekregen! (Fideel blaft opnieuw) Hoort ge nu dat hij alles verstaat, Tist?

TIST: (knikt met veel overtuiging) Ik hoor het...

ISIDOOR: En van decoraties gesproken... Herinnert ge 't u nog, Tist, hoe onze Fideel enkele jaren geleden het zoontje van Leenders, de beenhouwer, uit het water redde "van 'n gewisse dood", zo stond het te lezen in alle gazetten... Als Fideel er toen niet geweest was... (andermaal geblaf)

TIST: (staat nu ook recht; fier) Maar hij was er! hij was er!

ISIDOOR: (smalend) En als ge daar met één wordeke met Ursula over spreekt, dan krijgt ge voor antwoord: (de stem van Ursula nabootsend) "die van Leenders moesten maar beter op hun kinderen passen!" Voilà! Zoudt ge geen malheuren doen als ge zo'n antwoord krijgt?



TIST: (met veel overtuiging) Gemakkelijk, heel gemakkelijk...

ISIDOOR: En dan op die avond, zo wat anderhalf jaar geleden... Ik maakte nog 'n korte wandeling met Fideel. Toen we tot op zo'n dertigtal meters van het huizeke van de oude Manse Kriek waren genaderd bleef Fideel plots grommend staan; z'n haren op z'n rug rezen te berge en floep!... gelijk 'ne pijl uit 'ne boog vloog hij recht naar het huizeke van Manse, die om hulp begon te roepen.

TIST: Het arm menske is er 'n hele tijd niet goed van geweest.

ISIDOOR: Ik liep zo hard als ik kon Fideel achterna. Toen ik er bijna was, zag ik wat er aan de hand was: blaffend en grommend sprong Fideel een man naar de keel. De kerel werd tegen de muur van het huizeke gedruimd.

TIST: Het was 'n inbreker!

ISIDOOR: Precies... Ondertussen waren enkele geburen opgedaagd. We hebben de kerel bij de schabbernakken gegrepen en naar de garde gebracht; die heeft hem de menotten aangedaan en in de bak opgesloten. En toen ik thuis kwam en het voorval vertelde...

TIST: Ik was erbij...

ISIDOOR: ... toen zei die lieve zuster van mij: (andermaal de stem van Ursula nabootsend) "ze moeten maar zorgen dat zo'n gespuis 's avonds niet kan rondlopen, dan kan er ook niet ingebroken worden". Dat zei ze!

TIST: Ja, dat zei ze...

ISIDOOR: Ik werd zo venijnig, dat ik haar wel 'n draai rond haar oren zou gegeven hebben!

TIST: En ik dan! Ik zou haar... (maakt 'n dreigend gebaar, maar laat de arm bruusk zakken, want links, in de deuropening, staat Ursula).

Tweede Toneel

- URSULA: (is rond de vijf-en-veertig; zij is preuts en bazig; komt terug uit het dorp waar zij boodschappen deed; met hoed en mantel; de handen in de heupen; op uitdagende toon)  
Over wie hebt ge 't, Tist?
- TIST: (kijkt eerst hulpbehoevend naar Isidoor)
- ISIDOOR: (wil Tist ter hulp komen) We hadden het over...
- URSULA: (onderbrekend) U heb ik niks gevraagd!  
Tist is oud genoeg om zelf te antwoorden,  
niewaar Tist?
- TIST: Eigenlijk, feitelijk hadden we 't over die inbreker, ge weet wel, juffrouw Ursula, die inbreker die bij Manse Kriek...
- URSULA: (onderbrekend) Maar ge waart aan 't spreken over "haar" enne... die inbreker was toch geen vrouwmens!
- TIST: (vergoelijkend) Iedereen kan 'ns wat miszeggen, hee...
- URSULA: (kategorisch) Ik miszeg nooit wat!
- ISIDOOR: (spottend) Zo leren de kettters, maar ze dolen...
- URSULA: Nooit! 't Is niet omdat we zuster en broer zijn, dat we hetzelfde karakter hebben!
- ISIDOOR: (met 'n zucht) Tegen wie zegt ge 't!
- URSULA: (kort) Tegen ul (tot Tist) A propos, is de verblijfplaats voor Pussy al helemaal in gereedheid?
- TIST: Bijna, juffrouw.
- ISIDOOR: Waarom moet dat beest een speciale verblijfplaats hebben? Laat het vrij rondlopen.
- URSULA: Ik volg de raadgevingen van de Firma "Poezenadel"; die mensen zullen wel weten welke oplossing de beste is. Vooruit, Tist. Zorg ervoor dat alles tiptop in orde is. De lieve poes kan nu elke dag gebracht worden.

- TIST: Ik zorg ervoor, juffrouw. (rechts af)
- URSULA: (ontdoet zich van hoed en mantel en draagt ze in de gang)
- ISIDOOR: (kijkt inmiddels door het venster en mompelt)  
Lieve poes...
- URSULA: (is terug en heeft gehoord wat Isidoor mompelde)  
Ik weet wel dat ge mij die poes niet gunt.
- ISIDOOR: Lieve zuster, ik gun u alles wat redelijk en goed is...
- URSULA: (smalend) Ik weet wel beter! En schei in Godsnaam uit met dat "lieve zusteren"!
- ISIDOOR: Ik zou 'ns willen weten waarom ge per se 'n peperdure Perzische kat hebben moet!
- URSULA: Waarom? Dat heb ik u toch al tot vervelens toe gezegd: omdat ik behoefte heb aan genegenheid...
- ISIDOOR: Genegenheid? Maar iedereen is u hier genegen. Ge hebt 'n stel goeie vriendinnen. En Basiel.. Die zou voor u door het vuur gaan. Ik begrijp ten andere niet waarom ge weigert met hem te trouwen. Hij is de goedheid in persoon...
- URSULA: (wenst daarover niet te spreken; stampvoetend)  
Isidoor, alstublieft!... (na 'n korte stilte)  
Ik zou ook de naam kunnen noemen van iemand die voor u door 't vuur zou gaan. (er is een stilte)
- ISIDOOR: (gaat andermaal door het venster kijken)
- MELANIE: (is rond de vijftig; tamelijk onopvallend, behalve ten opzichte van Tist, tegen wie ze bezig optreedt; komt van rechts; droogt haar handen nog aan haar schort; kucht om haar aanwezigheid te doen opmerken; dan) Ik geloof dat het tijd wordt om voor het middageten te zorgen, juffrouw Ursula...
- URSULA: Ja, Melanie. In de gang in m'n boodschappennet zijn er vlees en groenten. Neem maar.

MELANIE: Dat ik zal nemen, juffrouw Ursula... (gaat de gang in, komt dadelijk terug met twee pakjes en gaat terug naar de keuken, mompelend) ... dat ik genomen heb, juffrouw...

URSULA: (neemt plaats aan de tafel; Fideel blaft 'n paar malen) En daarbij, ge hebt hem toch, uw hond. Mag ik dan geen poes hebben?

ISIDOOR: (keert zich om) Fideel hebben we nodig, broodnodig. Of bewaakt hij soms het pachthof niet? Fideel verdient ruimschoots z'n kost enne... ook onze waardering.

URSULA: Ik wist al op voorhand dat ge me dat zoudt antwoorden.

ISIDOOR: En is het de waarheid niet, de zuivere waarheid?

URSULA: Met u valt er niet te praten! (staat recht; wil heengaan. Op dat ogenblik komt Flink, de fakteur langs de gang binnen)

### Derde Toneel

FLINK: (is rond de veertig; heeft 'n dun snorretje; draagt het uniform en de pet van de postbode; heeft z'n brieventas op de buik hangen; 'n vlotte prater; houdt van 'n borrel)  
Dag, allebei!

URSULA: Dag, fakteur.

ISIDOOR: (terzelfdertijd) Dag, Flink. Is er nieuws in de wereld?

FLINK: Goed nieuws en slecht nieuws, meneer Isidoor!

URSULA: (schokschoudert) Farceur...

FLINK: Echt waar, juffrouw Ursula.

ISIDOOR: Laat dan 'ns eerst het goed nieuws horen.

- FLINK: Wel: bij boer Verniers heb ik 'n paar goeie borrels gekregen!
- URSULA: Ik hoor u al komen...
- ISIDOOR: En het slecht nieuws dan?
- FLINK: Nieverans anders heb ik nog iets gekregen.
- ISIDOOR: Daar kunnen we wel iets aan doen, Flink.  
(gaat naar de kast; neemt het stoopje jenever en twee glaasjes; ondertussen zegt)
- URSULA: Ik zie niet in waarom er altijd borrels moeten bij te pas komen!
- FLINK: Voor vandaag heb ik 'n explicatie, juffrouw Ursula.
- URSULA: Explicaties vinden is niet moeilijk!
- ISIDOOR: (aan de tafel; noot Flink) Kom, Flink.  
(vult de glaasjes)
- FLINK: (gaat zitten; tot Isidoor) Santé, meneer Isidoor.  
(drinkt)
- ISIDOOR: (drinkt insgelijks)
- FLINK: (likt z'n lippen; dan tot Ursula) Er zijn explicaties èn explicaties, juffrouw Ursula; goeie explicaties èn slechte explicaties. Ik heb altijd goeie explicaties.
- URSULA: (sceptisch) Ja?
- FLINK: (resoluut) Ja. 't Is niet voor niks dat ik Flink heet; ik heet Flink en ik ben flink!
- ISIDOOR: (lachend) Da's in elk geval flink gesproken, Flink!
- URSULA: Maar daarmee kennen we nog altijd die "goeie" explicatie niet!

- FLINK: Even geduld, hier komt ze. (ledigt z'n borrel)  
Als ik zeg dat er vandaag voor mij, Flink de  
fakteur, 'n borrel bij te pas komt, dan is het  
omdat het vandaag de feestdag is van Sint-  
Christoffel!
- URSULA: Ja, en dan?
- FLINK: En dan? Omdat Sint-Christoffel de patroon is  
van de fakteurs!
- URSULA: (spottend) Hebben de fakteurs ook al 'n patroon  
van doen?
- FLINK: (in z'n wlek geschoten) Da's nu ook 'n vraag!  
Waarom hebben de boeren 'n patroon van doen?
- URSULA: Da's algemeen geweten dat Sint-Isidorus de  
patroon is van de boeren. Maar ik heb nog nooit  
gehoord dat Sint-Christoffel de patroon zou zijn  
van de fakteurs!
- FLINK: Hewel, Juffrouw Ursula, dan hebt ge 't nu  
gehoord. Of gunt gij de fakteurs geen patroon?  
Alle dagen moeten ze de baan op, door wind en  
weer, belast en beladen lijk muilezels...
- ISIDOOR: Flink, ge hebt toch niks tegen Sint-Isidorus,  
hoop ik? Hij is niet alleen de patroon van de  
boeren maar ook m'n eigen patroon.
- FLINK: Vaneigen heb ik niks tegen Sint-Isidorus, meneer  
Isidoor!
- ISIDOOR: Dan schenk ik u nog 'n borrel. (schenkt in)  
Op één been kunt ge ten andere niet lopen!
- URSULA: (terwijl ze het stoopte jenever neemt, er opnieuw  
de stop opdoet en in de kast bergt) En vermits  
men geen drie benen van doen heeft...
- FLINK: (knipoogt tegen Isidoor; dan) Allee, meneer  
Isidoor, voor de tweede en de laatste keer  
vandaag: santé! (drinkt)
- URSULA: (spottend) En dan maar klagen...

- FLINK: Ik klaag niet, juffrouw Ursula. Ik zeg alleen dat fakteur-zijn 'ne kwaai stiel is. Ge hebt er geen gedacht van wat er allewijl allemaal moet rondgedragen worden; hoe duurder de postzegels worden, hoe meer de mensen schrijven en wrijven!
- ISIDOOR: Elke stiel heeft z'n goeie en slechte kanten, Flink.
- FLINK: Da's waar...
- ISIDOOR: Als ge nu ziet wat 'ne kilo echte, goeie boerenboter maar kost. En de politiekers...
- FLINK: Meneer Isidoor, excuseer dat ik u onderbreek, maar dà's de schuld van de politiekers niet. Niet dat ik aan de kant van de politiekers sta, maar bij mij is wit wit, en zwart zwart!
- ISIDOOR: Aan wie de schuld dan?
- FLINK: Aan wie!? Aan de doktoors natuurlijk, aan wie anders!
- ISIDOOR: Ik begrijp niet wat ge bedoelt, Flink.
- URSULA: Ik evenmin...
- FLINK: Neen? 'k Zal u de explicatie en de demonstratie geven, zie! Hoe komt het dat de mensen minder en minder goeie boter eten en meer en meer margarine? Door de schuld van de doktoors! Goeie boter is slecht voor het hart, zeggen ze, en ondertussen smullen zij ervan naar hartelust aan 'n laag prijsken!
- ISIDOOR: Zo had ik de zaak nog niet bekeken. En 't schoonste is, dat ge kunt gelijk hebben ook!
- FLINK: Gelijk? Vaneigen heb ik gelijk! (staat recht) En nu moet ik verder. (haalt uit z'n brieven tas een dagblad en een brief) Hier, de gazet en 'ne brief met 'ne katekop op.

URSULA: (gejaagd; scharrelt de brief uit Flink z'n handen) Die brief is voor mij!  
(bekijkt hem; dan) Maar hoe weet ge dat er 'ne kattekop op staat?

FLINK: (in z'n wiek geschoten) Ik moet m'n poststukken toch sorteren zeker? En als gij dat met uw ogen toe kunt, Juffrouw Ursula, dan moogt ge 't in mijn plaats komen doen! Allee, ik ben ermee weg...

ISIDOOR: Tot morgen, Flink.

FLINK: (terwijl hij heengaat langs de deur links)  
Als 't God belieft, meneer Isidoor...

URSULA: (heeft inmiddels haastig de omslag van de brief geopend; terwijl ze de brief leest krijgt zij het op de zenuwen; loopt naar de deur rechts; roept) Melanie! Tist!

ISIDOOR: (het dagblad inkijkend) Wat is er aan de hand?

URSULA: 't Is 'n brief van de Firma "Poezenadel"!

ISIDOOR: En dan?

MELANIE en TIST: (komen samen van rechts)

URSULA: Is alles nu in gereedheid gebracht voor Pussy?

MELANIE: (tot Tist) Hoe zit dat?

TIST: (enigszins in nauwe schoentjes) Ongeveer, juffrouw Ursula...

URSULA: Ongeveer, ongeveer...

MELANIE: (deelt in het ongenoegen van Ursula) 't Is met u altijd hetzelfde! Taffelaar!

URSULA: (tot Tist; bazig) Ge kunt ervoor zorgen dat alles direkt in orde komt!

TIST: (onderdanig) Ja, juffrouw...

URSULA: Ik heb zojuist bericht ontvangen dat ze vandaag nog Pussy komen brengen. (raadpleegt de brief) 't Is vandaag toch de vijf-en-twintigste, of niet?